

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Навчально-науковий інститут № 3

Кафедра тактичної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор НАВС
полковник поліції
Станіслав ГУСАРЄВ
22. 03 .2021

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для підготовки фахівців ступеня вищої освіти магістр
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки**

Статус дисципліни: обов'язкова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузь знань: Соціальні та поведінкові науки (53)
Спеціальність: Психологія (053)
Освітня програма: Психологія
Форми здобуття вищої освіти: заочна
Мова навчання: українська
Форма підсумкового контролю: залік

КИЇВ – 2021

УДК 355.58:355.244.2

Розробники:

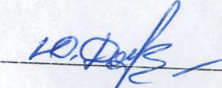
Юрій Давигора – В.о. Завідувача кафедри тактичної підготовки Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук.

Євгеній Гузенко – старший викладач кафедри тактичної підготовки Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

Дмитро Руцький – викладач кафедри тактичної підготовки навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ.

Василь Вербовий – Завідувач кафедри тактико-спеціальної, фізичної та вогневої підготовки Прикарпатського факультету Національної академії внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри тактичної підготовки (ТП) протокол від 25 02 2021 року № 12.

В.о. Завідувача кафедри (ТП) **Юрій ДАВИГОРА**

Схвалено науково-методичною радою НАВС Протокол від 22.03 2021 року № 8.

Голова науково-методичної ради **Станіслав ГУСАРЕВ**

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами

(Додаток _____).

(потрібне підкреслити)

Протокол засідання кафедри (ТП) _____ Протокол науково-методичної ради від ____ 202__ № ____ від _____

В.о. Завідувача кафедри ТП

Голова НМР

_____ **Юрій ДАВИГОРА**

_____ **Станіслав ГУСАРЕВ**

© Юрій Давигора, Євгеній Гузенко, Дмитро Руцький, Василь Вербовий, 2021 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Предмет вивчення дисципліни:

Предметом вивчення навчальної дисципліни є структура, властивості та порядок функціонування системи цивільного захисту населення і довкілля від небезпек, що виникають у надзвичайних ситуаціях природного та техногенного походження.

Мета викладання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Цивільний захист» є формування у здобувачів вищої освіти здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту (ЦЗ), з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Завдання викладання дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Цивільний захист» є:

- набуття навичок практичної діяльності з визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення надзвичайної ситуації, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;
- розширення кола знань про новітні теорії і технології прогнозування надзвичайних ситуацій, побудови моделей їхнього розвитку;
- формування у здобувачів вищої освіти стійкої особистої громадянської позиції щодо права населення на захист від небезпечних наслідків аварій і катастроф техногенного екологічного, природного та воєнного характеру.

Пререквізити (Prerequisite). Теорія держави та права, Конституційне право, Міжнародне право, Право Європейського Союзу, Адміністративне право, Адміністративний процес, Адміністративна відповідальність, Публічне адміністрування.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до усвідомленого та критичного застосування наукових знань у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми та мультикультурності.

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Додаткові соціально-особистісні компетенції (навички):

ЗК 11. Формування «soft skills»:

- *індивідуальних*: тайм-менеджмент; гнучкість/здатність адаптуватися; організація простору; властивість ефективно приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм;

- *комунікативних*: креативність; логіка; менеджмент знань та інформації; навички формування гармонійних міжособистісних відносин; здатність чітко виражати власні думки та взаємодіяти з різними типами людей; здатність відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; вміння працювати в команді;

управлінських: володіння навичками психологічного впливу; уміння вирішувати проблемні ситуації.

Фахові компетентності

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Додаткові фахові компетентності, визначені за освітньою програмою:

ФК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

Програмні результати навчання

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

Додаткові програмні результати навчання, визначені за освітньою програмою:

ПРН10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми (програмні компетентності), здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- поняття, сутність і завдання охорони праці, основні заходи підвищення безпеки праці;

- структуру системи управління охороною праці, її центри та основні функції;

- поняття, сутність та елементи гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

- основні групи причин виробничого травматизму і професійної захворюваності, методи їх аналізу, заходи з профілактики;

- особливості розслідування нещасних випадків та професійних захворювань;

Вміти:

- використовувати положення нормативних актів та рекомендації охорони праці для вирішення проблем забезпечення власної та колективної безпеки;

- застосувати теоретичні знання з охорони праці для високопрофесійного виконання службових обов'язків.
- організовувати діяльність службового колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці;
- впроваджувати ефективний розподіл функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у службовому колективі;
- надавати допомогу та консультації з практичних питань безпеки праці;
- контролювати виконання вимог охорони праці в організації.
- брати участь та ефективно взаємодіяти у проведенні розслідування нещасних випадків, аварій та професійних захворювань;
- приймати рішення, спрямовані на попередження випадків травматизму за матеріалами розслідування конкретного нещасного випадку в установі.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 60 годин 2 кредити ECTS.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Організація та планування заходів з питань цивільного захисту

Основні положення законодавства України з питань цивільного захисту. Суб'єкти цивільного захисту, їх повноваження. Діяльність Державної служби з надзвичайних ситуацій України. Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру, її основні завдання і функції, органи управління. Функціональні та територіальні підсистеми Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру.

Нормативно-методичні документи із створення та управління діяльністю спеціалізованих служб та функціональних підсистем Єдиної державної системи цивільного захисту. Структурно-функціональна модель протидії НС (попереджувальна, компенсаційна, комплексна тощо).

Плани з попередження надзвичайних ситуацій, методика їх розробки. Комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій різного характеру. Роль, місце та завдання цивільного захисту.

Режими функціонування Єдиної системи цивільного захисту. Заходи із фізичного, функціонального, та комбінованого захисту працівників установи, а також ліквідації наслідків НС, на основі прогнозу варіантів (сценаріїв) розвитку обстановки, аналізу власних та ресурсів третіх сторін щодо реагування на НС та ліквідації їхніх наслідків з урахуванням режиму функціонування системи.

Тема 2. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.

Мета, завдання та основні принципи й заходи захисту населення при аваріях, катастрофах, стихійному лиху та застосуванні засобів ураження. Гарантії прав громадян в умовах надзвичайного стану.

Заходи захисту населення і територій, які проводять завчасно. Заходи захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайної ситуації. Інформування населення про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способи дій в цих умовах. Завдання психологічного захисту. Організація діяльності, спрямованої на допомогу дітям, людям похилого віку. Психологічна допомога населенню, яке постраждало внаслідок НС. Принципи та методи психологічної допомоги при посттравматичному стресі.

Організація укриття населення в захисних спорудах. Призначення та класифікація сховищ. Планувальні і конструктивні рішення сховищ і протирадіаційних укриттів, інженерно-технічне обладнання і вентиляція, опалення, каналізація і водопостачання, електропостачання, зв'язок. Системи життєзабезпечення захисних споруд.

Евакуаційні заходи, порядок їх планування та здійснення. Евакооргани та їх функції. Організація прийому евакуйованого населення, його розміщення, працевлаштування, забезпечення.

Організація і координація робіт з надання термінової медичної допомоги та евакуації постраждалого населення із зон НС. Організація і проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів під час евакуації. Оцінка життєво важливих потреб населення у НС. Норми та обґрунтовані нормативи першочергового життєзабезпечення населення у НС.

Тема 3. Надзвичайні ситуації мирного часу та особливого періоду.

Причини виникнення та особливості розвитку надзвичайних ситуацій, їх загальна характеристика. Класифікація надзвичайних ситуацій згідно із Національним класифікатором ДК 019:2010 "Класифікатор надзвичайних ситуацій" (КНС).

Комплекс організаційних та інженерно-технічних заходів щодо запобігання та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру. Рівні надзвичайних ситуацій, їх ознаки: об'єктовий, місцевий, регіональний, загальнодержавний, планетарний. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями.

Державний нагляд у сфері техногенної безпеки. Радіоекологічні проблеми аварій на радіаційно-небезпечних об'єктах. Особливості виникнення аварій на хімічно-небезпечних об'єктах. Характеристики зон радіоактивного, хімічного та біологічного зараження. Організація і здійснення державного нагляду та контролю за дотриманням вимог екологічної безпеки у процесі поводження з небезпечними, радіоактивними і токсичними речовинами, дотримання умов безпечного розміщення та збереження небезпечних, токсичних та радіоактивних відходів.

Превентивні заходи щодо зниження масштабів радіаційного та хімічного впливу на об'єкті господарювання. Визначення комплексу заходів захисту персоналу і матеріальних цінностей у разі виникнення аварії на радіаційно чи хімічно небезпечному об'єкті. Протирадіаційний захист (термінові, невідкладні, довгострокові контрзаходи) в умовах радіаційної аварії, критерії для прийняття рішення щодо їхнього запровадження. Типові режими

радіаційного захисту і функціонування об'єкту господарювання в умовах радіоактивного забруднення місцевості.

Класифікація соціальних надзвичайних ситуацій. Дестабілізуючі чинники в політичній, соціальній та економічній сферах. Політичні конфлікти на міжнародному та міждержавному рівні: духовне гноблення; політичний, релігійний, національний фундаменталізм; тероризм; ідеологічні, міжпартійні, міжконфесійні та збройні конфлікти малої інтенсивності; війни. Природно-соціальні та соціально-техногенні надзвичайні ситуації. Заходи цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру.

Спостереження, оцінка і прогнозування санітарно-епідемічної обстановки на території України. Організація оперативного контролю радіоактивного, хімічного та інших видів забруднення у зонах НС. Організація роботи, пов'язаної із запобіганням, виявленням і припиненням порушення вимог санітарно-епідемічної безпеки і охорони здоров'я населення. Організація і проведення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів щодо ліквідації наслідків НС.

Тема 4. Протипожежний захист: планування та організація заходів у зонах ураження від техногенних вибухів і пожеж

Загальні засади визначення категорій приміщень, будинків і споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Визначення ступеню їхньої вогнестійкості. Оцінка масштабу і характеру (виду) пожежі, прогнозування її розвитку, швидкості та напрямку поширення, площі зон задимлення і часу зберігання диму.

Класифікація вибухо-, пожежонебезпечних зон. Характеристика ступенів руйнування. Методи розрахунку характеристик зон ураження (радіусів зон руйнувань) при вибухах конденсованих речовин, газоповітряних, паливно-повітряних сумішей у відкритому та замкнутому просторі. Оцінка стійкості роботи об'єкту господарювання внаслідок вибуху газоповітряної суміші.

Діяльність із забезпечення пожежної безпеки як невід'ємна складова виробничої та іншої діяльності посадових осіб і працівників установ та організацій. Порядок встановлення протипожежного режиму згідно із Правилами пожежної безпеки України. Противибуховий та протипожежний захист об'єкту господарювання, основні заходи захисту від техногенних вибухів та пожеж. Засоби усунення пожеж: стаціонарні, ручні та пересувні. Вимоги пожежної безпеки до шляхів евакуації. Планування дій персоналу підприємств та організацій при пожежах. Особливості гасіння пожеж на об'єктах МВС України.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS - 1	Галузь знань соціальні та поведінкові	Загальна

	науки (05)	
	Спеціальність психологія (053)	
Кількість розділів - 1	Спеціалізація: підготовка фахівців для підрозділів психологічного забезпечення	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 30		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи - 4	Ступінь вищої освіти: магістр	Семестр
		2-й
		Лекції
		4 год.
		Семінарські
		-
		Практичні
		6 год.
		Самостійна робота
		20 год.
Вид контролю		
		Залік

3. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	с.	пр.	с.р.		л.	с.	пр.	с.р.
Розділ 1. Основи охорони праці										
Тема 1. Організація та планування заходів з питань цивільного захисту.							2			4
Тема 2. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.							2		2	4
Тема 3. Надзвичайні ситуації мирного часу та особливого періоду.									2	8
Тема 4 Прогнпожежний захист: планування та організація заходів у зонах ураження від техногенних вибухів і пожеж.									2	4
Усього годин						30	4		6	20
Форма контролю: Залік										

4. Плани семінарських та практичних занять

Тема 1. Організація управління та нагляду за охороною праці.

лекційне заняття - 2 години

1. Цивільний захист, сутність і принципи
2. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій
3. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій
Сили цивільного захисту

Тема 2. Забезпечення заходів в межах єдиної системи цивільного захисту

лекційне заняття - 2 години

1. Заходи захисту населення від надзвичайних ситуацій, їх характеристика
2. Заходи із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій

практичне заняття - 2 години

1. Заходи захисту населення від надзвичайних ситуацій, їх характеристика:
 - оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій;
 - інформування у сфері цивільного захисту;
 - укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту;
 - заходи з евакуації;
 - інженерний захист територій;
 - радіаційний і хімічний захист населення і територій;
 - медичний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;
 - біологічний захист населення, тварин і рослин;
 - психологічний захист населення
 - організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;
 - навчання працюючого населення;
 - формування культури безпеки життєдіяльності населення. навчання учнів, студентів та дітей дошкільного віку;
 - навчання непрацюючого населення.
2. Заходи із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій
 - моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій;
 - обмежувальні заходи в зоні виникнення надзвичайних ситуацій.

Тема 3. Надзвичайні ситуації мирного часу та особливого періоду

практичне заняття - 2 години

1. Надзвичайні ситуації техногенного характеру: заходи цивільного захисту, попередження та реагування, які здійснюються при таких надзвичайних ситуаціях.

2 Надзвичайні ситуації природного характеру: заходи цивільного захисту, попередження та реагування, які здійснюються при таких надзвичайних ситуаціях.

3 Надзвичайні ситуації соціально-політичного та воєнного характеру: заходи цивільного захисту, попередження та реагування, які здійснюються при таких надзвичайних ситуаціях.

Тема 4. Протипожежний захист: планування та організація заходів у зонах ураження від техногенних вибухів і пожеж

практичне заняття - 2 години

1. Загальні засади визначення категорій приміщень, будинків і споруд за вибухопожежною та пожежною небезпекою.
2. Класифікація вибухо-, пожежонебезпечних зон.
3. Порядок встановлення протипожежного режиму згідно із Правилами пожежної безпеки України.
4. Вимоги пожежної безпеки у службових приміщеннях.
5. Засоби усунення пожеж.

5. Завдання для самостійної роботи

1. Функціональні та територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (Повноваження органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування).
2. Склад та основні завдання сил цивільного захисту (сили та засоби, склад та завдання – на прикладі однієї із служб).
3. Система оповіщення та інформування у сфері цивільного захисту (державний, регіональний, місцевий, об'єктовий рівень – на вибір здобувача вищої освіти).
4. Державна система моніторингу довкілля (державні структури що здійснюють моніторинг та їх завдання).
5. Засоби індивідуального захисту (класифікація, основні види, принцип дії).
6. Евакуація (основні поняття, завдання Національної поліції України під час здійснення таких заходів).
7. Завдання підрозділів Національної поліції України в зоні надзвичайної ситуації.
8. Заходи захисту населення від надзвичайних ситуацій, їх характеристика.
9. Характеристика радіаційно-небезпечних об'єктів.
10. Порядок проведення демеркуризації, заходи безпеки.

11. Характеристика вражаючих факторів ядерного вибуху.
12. Характеристика вражаючих факторів дії хімічної зброї.
13. Характеристика вражаючих факторів дії біологічної зброї.
14. Метеорологічні небезпечні явища (характеристика, класифікація, вплив на умови життя і діяльності людини, варіанти дій при виникненні або загрозі).
15. Гідрологічні надзвичайні ситуації (характеристика, класифікація, вплив на умови життя і діяльності людини, варіанти дій при виникненні або загрозі).
16. Масові інфекційні захворювання та отруєння людей (характеристика, класифікація, безпека для людства).
17. Правовий режим надзвичайного стану (порядок введення в дію, терміни, продовження, обмеження прав та свобод громадян).
18. Оцінка об'єктів щодо вибухопожежонебезпеки (Категорії приміщень та будівель за вибухопожежною та пожежною небезпекою, класифікація вибухо- та пожежонебезпечних приміщень).
19. Концептуальні засади забезпечення пожежної безпеки об'єкта. (комплекс заходів та засобів щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта, система запобігання пожежі.)

5.2. Орієнтовний перелік питань для тестового контролю самостійної роботи:

1. Цивільний захист України є...
2. Основним і найбільш надійним способом захисту від усіх вражаючих факторів є...
3. Створення і підтримка в постійній готовності загальнодержавної і територіальних систем спостереження і контролю з включенням у них сил і засобів контролю – це...
4. Транспортні аварії (катастрофи), пожежі, неспровоковані вибухи чи їх загроза, аварії з викидом (загрозою викиду) небезпечних хімічних, радіоактивних, біологічних речовин, раптове руйнування споруд та будівель, аварії на інженерних мережах і спорудах життєзабезпечення, гідродинамічні аварії на греблях, дамбах тощо, називаються...
5. До промислових радіаційних аварій належать...
6. До режимно-обмежувальні заходів біологічного захисту належить...
7. Потенційно-небезпечним об'єктом не вважається...
8. Площа розміщення людей у сховищах розраховується, виходячи з норм на одну людину...
9. Протирадіаційні укриття не забезпечують захист від...
10. Збірні евакуаційні пункти (ЗЕП) здійснюють...
11. Засоби індивідуального захисту органів дихання поділяються на...

12. Пріоритетність завдань, спрямованих на порятунок життя і збереження здоров'я людей та навколишнього середовища - це... .
13. Безпосереднє керівництво територіальною підсистемою цивільного захисту, її ланкою покладається на...
14. Керівництво єдиною державною системою цивільного захисту покладається на...
15. Евакуація населення комбінованим способом здійснюється за...
16. Автономні дихальні апарати, які забезпечують людину дихальною сумішшю за рахунок регенерації видихуваного повітря в спеціальних хімічних поглиначах називаються...
17. Аварійно-рятувальні служби, які утворюються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту...
18. Аварійно-рятувальні служби, які утворюються органами місцевого самоврядування у місті, районі міста, селищі, селі...
19. Надзвичайна ситуація – це порушення нормальних умов життєдіяльності, яке має наслідком...
20. Входить до системи органів виконавчої і забезпечує реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту...
21. Режим функціонування єдиної системи цивільного захисту, який встановлюється в разі виникнення та під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, має назву...
22. Функціональні підсистеми єдиної системи цивільного захисту створюються...
23. Запобігання виникненню НС не передбачає...
24. До основних функцій суб'єктів цивільного захисту не належить...
25. Територіальні підсистеми єдиної системи цивільного захисту включають в себе...
26. Функціонує у складі Державної служби України з надзвичайних ситуацій., і складається з органів управління, аварійно-рятувальних формувань центрального підпорядкування, аварійно-рятувальних формувань спеціального призначення, спеціальних авіаційних, морських та інших формувань, державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин), навчальних центрів, формувань та підрозділів забезпечення...
27. Доведення сигналів і повідомлень органів управління цивільного захисту про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, аварій, катастроф, епіdemій, пожеж тощо до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення...

28. Формування, які утворюються під час загрози або виникнення надзвичайних ситуацій для проведення допоміжних робіт із запобігання або ліквідації наслідків таких ситуацій за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, центрального органу виконавчої влади, місцевої державної адміністрації, органу місцевого самоврядування...
29. Режим функціонування єдиної системи цивільного захисту, який встановлюється в разі істотного погіршення виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (у тому числі бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної та гідрометеорологічної обстановки, за наявності загрози виникнення надзвичайної ситуації...
30. Режим функціонування єдиної системи цивільного захисту, який встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (в тому числі бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної та гідрометеорологічної обстановки, за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій...
31. Спеціалізовані професійні аварійно-рятувальні служби, діяльність яких пов'язана з організацією та проведенням гірничорятувальних робіт, є...
32. Положенням про Єдину державну систему цивільного захисту визначено створення функціональних підсистем, у кількості...
33. Забезпечення готовності міністерств та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації є...
34. Сховища повинні забезпечувати надійне укриття людей щонайменше протягом...
35. Аварійно-рятувальні служби, які утворюються центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту...
36. Реагування на НС не передбачає наступні заходи...
37. Перекритими та відкритими можуть бути...
38. Аварійно-рятувальні служби, які утворюються місцевими державними адміністраціями...
39. Аварійно-рятувальні служби, які утворюються керівником суб'єкта господарювання, що експлуатує об'єкти підвищеної небезпеки...
40. НС, які за масштабом слід віднести до регіональних...
41. Виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, що створюють загрозу життю і здоров'ю значних верств населення є умовою введення...
42. Правовою основою введення воєнного стану є...

43. Правовою основою введення надзвичайного стану є...
44. Надзвичайний стан в Україні або в окремих її місцевостях вводиться...
45. Особливий правовий режим, який може тимчасово вводиться в Україні чи в окремих її місцевостях при виникненні надзвичайних ситуацій не нижче державного рівня, що призвели чи можуть призвести до людських і матеріальних втрат, або при спробі захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства і передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню повноважень, необхідних для відвернення загрози, а також допускає тимчасове обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб...
46. Особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень...
47. До групи тяжких гостро заразних інфекцій, які здатні масово поширюватись у вигляді епідемій і пандемій та дають високий % летальності належать...
48. Порушення нормального ритму роботи підприємства, що супроводжується руйнівним виділенням енергії та шкідливим впливом на людей обладнання та середовище - це...
49. Стан об'єкту, при якому з регламентованою ймовірністю виключається можливість виникнення та розвитку пожежі і впливу на людей небезпечних факторів, а також забезпечується захист матеріальних цінностей...
50. Основним законодавчим документом, який регламентує вимоги щодо пожежної безпеки в Україні, є...
51. Формується на базі існуючих воєнізованої та професійної пожежної охорони та входить до системи цивільного захисту України...
52. У сільських населених пунктах, де немає підрозділів державної пожежної охорони, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування створюється...
53. Сукупність організаційних заходів а також технічних засобів, спрямованих на запобігання впливу на людей небезпечних чинників пожежі та обмеження матеріальних збитків від неї...
54. Режимні заходи пожежної безпеки передбачають...

55. Носіями соціальних небезпек є...
56. НС, які можна віднести до небезпек природного характеру...
57. Введення карантинних заходів може бути причиною кризових явищ соціального характеру...
58. Низький рівень довіри до влади бути причиною кризових явищ соціального характеру...
59. Групи людей у процесі незавершеного соціального переміщення – біженці, внутрішньо переміщені особи, як з даної причини знаходяться за межами характерних для даного суспільства соціально-культурних груп...
60. Особи, здоров'я яких має бути предметом турботи суспільства, які з даної причини знаходяться за межами характерних для даного суспільства соціально-культурних груп...
61. Фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період...
62. Наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення...
63. Герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів...
64. Персонал атомних електростанцій, інших ядерних установок підлягають укриттю у...
65. Хворі, медичний та обслуговуючий персонал закладів охорони здоров'я, які не підлягають евакуації або не можуть бути евакуйовані у безпечне місце, підлягають укриттю у...
66. Працівники суб'єктів господарювання, розташованих у зонах можливих руйнувань, небезпечного і значного радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій, підлягають укриттю у...
67. Захисні споруди можуть використовуватися у мирний час для потреб суб'єкта господарювання за умови приведення їх у готовність до використання за призначенням у строк, визначений паспортом захисної споруди, але не більше...
68. Під час використання захисних споруд для потреб суб'єкта господарювання забороняється...
69. Роботи, спрямовані на пошук, рятування і захист населення, уникнення руйнувань і матеріальних збитків, локалізацію зони впливу небезпечних чинників, ліквідацію чинників, що унеможливають проведення таких робіт або загрожують життю рятувальників...
70. Комплекс робіт, пов'язаних з відновленням відповідних територій...
71. Широке поширення на території однієї або кількох адміністративно-територіальних одиниць заразної хвороби рослин, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території...

72. Широке поширення заразної хвороби тварин за короткий проміжок часу, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на відповідній території...

73. Служби, що створюються з числа інженерно-технічних та інших досвідчених працівників суб'єктів господарювання, які здобули необхідні знання та навички у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт і здатні за станом здоров'я виконувати роботи в екстремальних умовах...

74. Аварійно-рятувальні формування, спеціалізовані служби та інші формування цивільного захисту, призначені для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій...

75. Аварійно-рятувальна служба, працівники якої працюють за трудовим договором, а рятувальники, крім того, проходять професійну, спеціальну фізичну, медичну та психологічну підготовку...

6. Індивідуальні завдання

1. На шахті «Степова» ДП «Львіввугілля» (с. Глухів Сокальського району Львівської області) внаслідок вибуху газоповітряної суміші на аварійній ділянці, на якій працювало 34 особи, загинуло 8 гірників та постраждало 20 осіб, яких госпіталізовано до лікувального закладу. На момент вибуху в шахті загалом працювало 172 гірника, яких евакуйовано на поверхню.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

2. У м. Балаклії Харківської області на території військового арсеналу Міністерства оборони внаслідок виникнення пожежі з подальшою детонацією боєприпасів та розльотом вибухонебезпечних предметів за межі арсеналу. За інформацією Міністерства охорони здоров'я 2 особи постраждало, яких госпіталізовано та 1 особа загинула.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

3. На території Черкаської області внаслідок складних погодних умов (буревій, сильний дощ, пориви вітру) зафіксовано пошкодження та падіння опор електромереж, пориви ліній електропередач (35кВ, 10кВ, 0,4кВ), порушено електропостачання 181 населеного пункту, зруйновано та пошкоджено дахи житлових будинків, промислових об'єктів, об'єктів життєзабезпечення населення та комунальної сфери, знищено та пошкоджено сільськогосподарські культури, повалено понад 1080 дерев тощо. Внаслідок негоди постраждало 48 осіб, з них 17 госпіталізовано (в тому числі 4 дитини), загальна сума завданих збитків становить понад 316 млн. гривень

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

4. На території Закарпатської області внаслідок сильних зливи, що супроводжувались різкими поривами вітру пошкоджено покрівлі 695 житлових будинків, 4 закладів охорони здоров'я та 24 закладів освіти, об'єкти дорожнього господарства, знищено та пошкоджено 1 895,2 га насаджень лісового фонду, порушено електропостачання та електрозв'язок. Внаслідок різкого підняття

рівня потічків та малих рік пошкоджено дорожнє полотно доріг місцевого значення та берегові підпірні стінки протяжністю 12 км. Загалом негативного впливу стихії зазнали 25 населених пунктів Мукачівського, Рахівського та Тячівського районів, травмовано 3 осіб, загальна сума завданих НС збитків становить понад 130 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

5. В м. Бердичеві та Бердичівському районі Житомирської області внаслідок сильного дощу з великим градом (діаметр 20 мм і більше) у пошкоджено покрівлі більше 3550 будівель та споруд приватного сектору індивідуальної забудови, 189 багатопверхових житлових будинків, 38 адміністративних будинків та об'єктів соціальної, освітньої сфери (понад 50 % будівель та споруд, що знаходилися в зоні стихійного лиха), відключено електропостачання понад 3 тис. осіб. Сума завданих збитків НС матеріальних збитків становить понад 71 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

6. У м. Калинівці Вінницької області на території військового складу Міністерства оборони внаслідок пожежі та вибухів боєприпасів постраждало 2 особи, зруйновано 15 житлових будинків, пошкоджено: 7250 житлових будинків, 4 заклади охорони здоров'я, 7 закладів освіти, 11 адміністративних будівель, загальна сума завданих збитків становить понад 49 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

7. На території Закарпатської області внаслідок сильних, місцями дуже сильних опадів у вигляді дощу, місцями мокрого снігу з дощем, різкого підняття рівнів води у річках Латориця, Боржава, їх приток, малих річках, струмках і потічках, неспроможності зливової каналізації, захаращеності канав та водовипусків відбулися локальні затоплення поверхневим стоком дворогосподарств, житлових будинків та сільськогосподарських угідь, зсуви, пошкодження та руйнування містків місцевого значення, відключення електропостачання деяких населених пунктів, пошкодження дамб і берегоукріплень, руйнування автомобільних мостів, доріг державної і комунальної власності, перелив на окремих ділянках паводкових вод через дороги державного значення. Сума збитків завданих цією НС складає понад 86 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

8. У Житомирській області, де у м. Бердичеві по вул. Білопільській, 4а, у квартирі одноповерхового житлового будинку на 12 квартир виявлено 8 загиблих осіб, з них 2 дітей. Причина НС - отруєння чадним газом.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

9. У Чернігівській області на території військового складу Міністерства оборони поблизу смт Дружба Ічнянського району виникла

пожежа з подальшою детонацією боєприпасів. Із 16-ти кілометрової зони можливого ураження (м. Ічня та 30 прилеглих населених пунктів) евакуйовано понад 12,5 тисяч осіб, з них, через розгорнуті евакуаційні пункти, вивезено 4 тис. 300 осіб, понад 8 тис. 200 осіб виїхали самостійно. Для попередження надзвичайних ситуацій у населених пунктах поблизу складу відключено 11 населених пунктів від газопостачання та 7 від електропостачання. Тимчасово припинено рух потягів через станцію Ічня. Спрямовано автомобільний транспорт в об'їзд зони надзвичайної ситуації, закрито повітряний простір у радіусі 30 км. 24 жовтня пожежу ліквідовано. Піротехнічними підрозділами ДСНС перевірено та очищено від боєприпасів усі 39 населених пунктів, розташованих навколо арсеналу. Орієнтовна сума завданих битків становить близько 100 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

10. У Закарпатській області, де внаслідок ускладнення погодних умов (гроза, град, сильні шквали), що спостерігалось на території області 12-13 червня 2018 року, у Іршавському, Тячівському, Мукачівському та Хустському районах пошкоджено дахи 696 об'єктів житлового фонду, 15 закладів освіти, 4 закладів охорони здоров'я, 10 закладів культури, 3 інших закладів бюджетної сфери, знеструмлені 32 населених пункти, внаслідок підняття рівнів води пошкоджено автомобільні мости та дорожнє покриття на 37 ділянках доріг загального користування місцевого значення та комунальної власності, знищено та пошкоджено (суцільний вітровал, вітролом) 405,1 га лісу, пошкоджено посіви сільськогосподарських культур на площі 159 га. Загальна сума збитків завданих надзвичайною ситуацією склала понад 63,7 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

11. В Одеській області, де упродовж 16-21 січня 2018 року внаслідок ускладнення погодних умов (тривалого сильного снігопаду, сильного вітру, сильної ожеледі та хуртовини) сталося знеструмлення 558 населених пунктів, пошкоджено 1750 опор ЛЕП, дахи адміністративних будівель, закладів освіти та охорони здоров'я. Частково заборонявся та обмежувався рух великовантажного транспорту на окремих ділянках доріг у межах області. Загальний розмір збитків складає понад 47 млн гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

12. У Житомирській області, де у м. Бердичеві по вул. Білопільській, 4а, у квартирі одноповерхового житлового будинку на 12 квартир виявлено 8 загиблих осіб, з них 2 дітей. Причина НС - отруєння чадним газом.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

13. У Чернівецькій області, де упродовж 28 - 30 червня 2018 року внаслідок погіршення погодних умов (сильні зливові дощі, грози, сильні шквали) на території Кіцманського, Заставнівського, Сторожинецького, Глибоцького, Сокирянського районів області та м. Чернівці пошкоджено понад

540 км покриття доріг комунальної, державної власності, біля 60 одиниць мостових переходів та бетонно-трубчастих конструкцій, 8 дамб штучних ставків, близько 234 га сільськогосподарських посівів, розмито 835 м берегів річок, підтоплено 5 об'єктів соціальної сфери, 50 житлових та господарських будівель, 390 підвалів, 310 криниць, 283 присадибних ділянок, пошкоджено покриття 16 будівель, знеструмлено 46 населених пунктів. Орієнтовна сума завданих збитків складає понад 60 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

14. В Одеській області, де упродовж 16-21 січня 2018 року внаслідок ускладнення погодних умов (тривалого сильного снігопаду, сильного вітру, сильної ожеледі та хуртовини) сталося знеструмлення 558 населених пунктів, пошкоджено 1750 опор ЛЕП, дахи адміністративних будівель, закладів освіти та охорони здоров'я. Частково заборонявся та обмежувався рух великовантажного транспорту на окремих ділянках доріг у межах області. Загальний розмір збитків за попередніми даними складає понад 47 млн гривень;

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

15. У Житомирській області, де у м. Бердичіві по вул. Білопільській, 4а, у квартирі одноповерхового житлового будинку на 12 квартир виявлено 8 загиблих осіб, з них 2 дітей (2017 та 2014 р.н.). Причина НС - отруєння чадним газом.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

16. На території Київської області у с. Літочки Броварського району внаслідок пожежі у приватній двоповерховій будівлі в якій організовано тимчасове проживання осіб похилого віку (загальна площа 400 кв.м), розташованій за адресою: вул. Молодіжна, 1, загинуло 17 осіб, підрозділами ДСНС врятовано 18 осіб, з яких 5 госпіталізовано.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

17. На території Одеської області у с. Шабо Білгород-Дністровського району внаслідок пожежі в приватному житловому будинку, розташованому за адресою: вул. Кооперативна, 8, загинуло 6 дітей та одна особа отримала опіки.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

18. На території Одеської області у період з 16 по 30 червня 2016 року до Ізмаїльської центральної районної лікарні з діагнозом: "гострий гастроентероколіт" звернулося 776 осіб (з них 449 дітей) мешканців.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

19. На території м. Ізмаїл та с. Броска Ізмаїльського району; Закарпатської, Івано-Франківської та Чернівецької областей, де внаслідок сильних зливових дощів, граду та сильних поривів вітру, що спостерігалися на 19 - 21 червня травмовано 12 осіб та 1 особа загинула, порушено

енергопостачання понад 80 н.п., пошкоджено покрівлі понад 10 тис. будівель і споруд житлового та громадського призначення, пошкоджено посіви сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень на площі понад 1,36 тис. га, за попередніми підрахунками сума завданих збитків становить близько 94,5 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

20. На території Донецької та Луганської областей, де внаслідок противоправних дій терористичного спрямування, які здійснюються незаконними воєнізованими формуваннями, зруйновано та пошкоджено житлові будинки, об'єкти інфраструктури, життєзабезпечення та соціальної сфери, що призвело до порушення нормальних умов життєдіяльності населення на тривалий час. Зафіксовано випадки загибелі та травмування населення (найбільш критична ситуація виникла у м. Маріуполі Донецької області, де 24 січня 2015 року внаслідок обстрілу незаконними воєнізованими формуваннями житлового масиву «Східний» загинуло 30 осіб та поранено понад 120 осіб, а на території Луганської області внаслідок обстрілів населених пунктів Щастя, Станиця Луганська, Попасна, Кряківка загинуло 11 мешканців.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

21. На території Одеської області, де на відстані близько 350-400 м від берегової лінії (поблизу смт Затока) в морі, затонуло судно «Іволга», внаслідок чого загинуло 19 осіб, врятовано 22 особи, з яких госпіталізовано 18 осіб.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

22. У Донецькій області внаслідок знеструмлення Донецької фільтрувальної станції та пошкодження хлоропроводу припинено водопостачання споживачів міста Авдіївка (без питного водопостачання залишаються 36,4 тис. мешканців міста, 7 шкіл, 7 дитячих садків, 3 лікарні, 216 багатоповерхових житлових будинків, 5200 приватних будинків, на межі зупинки виробництва знаходився Авдіївський коксохімічний завод. Припинено постачання технічної води до споживачів міста.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

23. У м. Вознесенську Миколаївської області внаслідок пориву каналізаційного колектору на КНС № 3 було повністю відключено на тривалий час водопостачання та водовідведення міста (понад 12 тис. фізичних осіб та 226 юридичних осіб). Збитки від аварії склали понад 2,0 млн. гривень. Причина НС - незадовільний технічний стан колектору (зношеність труб).

24. У с. Крячки Васильківського району Київської області, де внаслідок пожежі та вибухів на нафтобазі "БРСМ-нафта" загинуло 6 осіб та 16 - госпіталізовано. Завдано втрат матеріально-технічних засобів ДСНС України на суму близько 50 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

25. У м. Черкасах, де внаслідок пожежі у Черкаському академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. Т.Г. Шевченка постраждало 4 особи, повністю зруйновано покрівлю будівлі над глядацькою залогою на загальній площі близько 500 кв. метрів, пошкоджено основні та допоміжні приміщення театру. Обсяг збитків, завданих надзвичайною ситуацією, складає понад близько 84 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

26. У смт Калита Броварського району Київської області, де на території ПАТ "Агрокомбінат Калита" зареєстровано спалах африканської чуми свиней. Силами та засобами Головного управління ветеринарної медицини в Київській області, Держветфітослужби України, ДСНС України, Держсанепідемслужби України та ПАТ "Агрокомбінат "Калита" вжито заходів щодо повної депопуляції свинопоголів'я, що складає понад 60 тис. голів. Сума завданих прямих збитків перевищує 120 млн. гривень).

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

27. У м. Сватове Луганської області, де внаслідок пожежі з подальшою детонацією та розльотом уламків боєприпасів на території польового складу ракетно-артилерійського озброєння Міністерства оборони України (зберігалось близько 3 тис. 132 тонн боєприпасів), загинуло 4 особи та 20 осіб постраждало. За результатами обстеження будинків та інфраструктури міста Сватове, прилеглих населених пунктів, пошкодження різного характеру виявлено у 581 житловому будинку та 59 багатопверхових, 1 приватний будинок повністю зруйновано, отримали пошкодження 21 об'єкт соціальної сфери, об'єкти комунального господарства та промисловості. Орієнтовна сума завданих НС збитків становить понад 145 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

28. На території Врадіївського, Доманівського та Кривоозерського районів Миколаївської області та Савранського і Миколаївського районів Одеської області, де за результатами досліджень ДНДІЛДВСЕ лабораторно підтверджено випадки захворювання свійської худоби на африканську чуму свиней. Всього у вищезазначених районах підлягають знищенню близько 13 тис. голів свиней, а сума завданих матеріальних збитків становить понад 24 млн. гривень.

Завдання: визначте рівень НС, заходи з запобігання НС (якщо вживалися), заходи захисту, заходи реагування на НС.

29. У Закарпатській області, де 20 – 21 листопада через різке підняття рівнів води в річках області та захаращеність водовідвідних, придорожніх канал відбулося підтоплення населених пунктів, житлових будинків та об'єктів інфраструктури у Тячівському, Рахівському, Міжгірському, Воловецькому та Іршавському районах. Загалом підтоплено понад 400 дворогосподарств (в тому числі 168 житлових будинків), 17 га сільгоспугідь, пошкоджено 3 дерев'яні та 2 металеві мости, зруйновано 3 металеві переходи, пошкоджено 590 м дамб та

підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей;
підготовка учнів-експертів, ведучого.

Методи контролю

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів, написання самостійних і модульних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів вищої освіти і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння здобувачів вищої освіти теоретичного і практичного матеріалу модулів і здійснення в межах семестру наприкінці планового вивчення навчальної дисципліни. Рівень практичних навичок оцінюється в процесі виконання здобувачів вищої освіти аналізу матеріалів кримінальних проваджень за тематикою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичних питання і задачу.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне питання і задачу.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання.

Методи контролю

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів, написання самостійних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів вищої освіти і вміння застосовувати їх на практиці.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає три питання.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота	Підсумковий контроль залік	Підсумкова кількість балів
60	40	100
Т. 1, Т. 2 ... Т. 5		

Розподіл балів за результатами оцінювання підсумкового контролю.

Загальна оцінка	Комбінація оцінок за напрямками	Бали
5	5, 5, 5	40
	5, 5, 4	37
4	5, 4, 4; 5, 5, 3	35
	4, 4, 4; 5, 4, 3	32
	4, 4, 3	29
3	5, 3, 3	28
	4, 3, 3	26
	3, 3, 3	24
2	наявність 2 за напрям	0

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
85 – 89	Добре	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу, освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75 – 84		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
66–74	Задовільно	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.
60 – 65		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальні завдання не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до будь-якого значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.

9. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю:

1. Цивільний захист, сутність і принципи.
2. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій.
3. Функціональні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.
4. Територіальні підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.
5. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту, їх загальна характеристика.
6. Режим повсякденного функціонування єдиної державної системи цивільного захисту, умови його встановлення та заходи, які здійснюються.
7. Режим підвищеної готовності єдиної державної системи цивільного захисту, умови його встановлення та заходи, які здійснюються.
8. Режим надзвичайної ситуації єдиної державної системи цивільного захисту, умови його встановлення та заходи, які здійснюються.
9. Сили цивільного захисту України.
10. Державний нагляд (контроль) з питань цивільного захисту.
11. Джерела небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.
12. Вимоги щодо дотримання техногенної безпеки.
13. Забезпечення техногенної безпеки органами державної влади, органами місцевого самоврядування.
14. Забезпечення пожежної безпеки на території України
15. Вимоги пожежної безпеки під час проектування, будівництва та реконструкції об'єктів виробничого та іншого призначення.
16. Призначення і завдання пожежної охорони.
17. Державна пожежна охорона, її повноваження.
18. Відомча пожежна охорона, порядок її функціонування.
19. Місцева пожежна охорона, порядок її функціонування.
20. Добровільна пожежна охорона, порядок її функціонування.
21. Державний нагляд (контроль) у сфері техногенної та пожежної безпеки.
22. Способи здійснення державного нагляду (контролю).
23. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який здійснює державний нагляд у сфері техногенної та пожежної безпеки.
24. Інформування та оповіщення.
25. Спостереження та контроль.
26. Засоби колективного захисту, їх види та призначення.
27. Засоби індивідуального захисту, їх види та призначення.
28. Евакуаційні заходи, види евакуації.
29. Медичний захист, його сутність та особливості.
30. Психологічний захист, його сутність та особливості.
31. Моніторинг і прогнозування надзвичайних ситуацій.
32. Обмежувальні заходи в зоні виникнення надзвичайних ситуацій.
33. Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.
34. Завдання підрозділів МВС України в зоні надзвичайних ситуацій.
35. Демеркурація: порядок проведення, заходи безпеки.

36. Надзвичайні ситуації воєнного часу та їх вплив на життєдіяльність населення (ядерна зброя).
37. Надзвичайні ситуації воєнного часу та їх вплив на життєдіяльність населення (хімічна зброя).
38. Надзвичайні ситуації воєнного часу та їх вплив на життєдіяльність населення (біологічна зброя).
39. Дії працівників Національної поліції України при виникненні надзвичайних ситуацій, спричинених небезпечними геологічними явищами.
40. Дії працівників Національної поліції України при виникненні надзвичайних ситуацій, спричинених небезпечними метеорологічними явищами.
41. Дії працівників Національної поліції України в при виникненні надзвичайних ситуацій, спричинених небезпечними гідрологічними явищами.
42. Дії працівників Національної поліції України при виникненні пожежі.
43. Дії працівників Національної поліції України при виникненні надзвичайних ситуацій (масові інфекції та хвороби людей, тварин, рослин).
44. Поняття, мета введення надзвичайного стану.
45. Порядок введення надзвичайного стану.
46. Зміст заходів правового режиму надзвичайного стану.
47. Категорії приміщень та будівель за вибухопожежною та пожежною безпекою.
48. Комплекс заходів та засобів щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта.
49. Система запобігання пожежі.
50. Система протипожежного захисту.
51. Система організаційно-технічних заходів.
52. Первинні засоби гасіння пожеж, їх характеристика.
53. Організація гасіння пожеж.
54. Організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
55. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, його повноваження.
56. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
57. Заходи життєзабезпечення постраждалих від надзвичайних ситуацій.
58. Організація проведення відновлювальних робіт.
59. Заходи соціального захисту та відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок надзвичайної ситуації.
60. Фінансування заходів у сфері цивільного захисту.

10. Рекомендована література

Законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к/96-ВР : URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про оборону України : Закон України від 6 грудня 1991 року № 1932-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
3. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 16 березня 2000 року N 1550-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>.
4. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 року N 2245-III. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14>
5. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
6. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України : Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
7. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей : Закон України від 16 вересня 2014 року № 1680-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1680-18>.
8. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
10. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
11. Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. N 368. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/368-2004-%D0%BF>
12. Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>.
13. Про Державну комісію питань техніко-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF>.
14. Порядок розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 р. № 626. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/626-2017-%D0%BF>.
15. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері

цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF>.

16. Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту : Наказ МВС України від 09 липня 2018 № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-18>.

17. Про затвердження Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Наказ МВС України від 03.07.2014 № 631. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0853-14>

18. Правила пожежної безпеки в Україні : Наказ МВС України від 30 грудня 2014 № 1417. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>.

19. Інструкція з організації перевірок діяльності міністерств, та інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо виконання законів та інших нормативно-правових актів з питань техногенної та пожежної безпеки : Наказ МВС України від 06 лютого 2017 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-17>.

20. Порядок організації та застосування авіаційних сил та засобів для гасіння лісових пожеж : Наказ МВС України від 13 квітня 2017 № 311. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0595-17>.

21. Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці (НПАОП 0.00-7.17-18) : Наказ Мінсоцполітики України від 29 листоп. 2018 р. № 1804. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1494-18>.

22. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій : Наказ МВС України від 06 серпня 2018 № 658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18>.

Основна література

23. Збірка кращих практик місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту та безпеки громад (2016-2018 роки) / В.І. Виноградчий, С.М. Волошин, О.Я. Лещенко, Ю.Г. Ковровський, В.М. Михайлов, А.В. Прусський, Н.М. Романюк / за заг. ред. М.О. Маюрова, Київ: ІДУЦЗ, 2018.- 131 с.

24. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. «Техногенна та природна небезпека». Т.3. «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування». Посібник. Євдін О.М., Могильниченко В.В. та ін. – Київ. КІМ, 2007, 2012. – 636с., – 152с.

25. Михайлюк В.О. Цивільний захист: навчальний посібник. Ч.3: Цивільна оборона. – Миколаїв: УДМТУ, 2010.- 155 с.

26. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека: Навч. посібник. – Київ. Центр учбової літератури, 2008.– 158 с.

27. Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: Навчальний посібник. Близнюк М.Д., Волянський П.Б., Гафарова М.Т., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Іскра Н.І., Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Матяш В.І., Сацик С.П., Терент'єва А.В. – Х.: ФОП Панов А.М., 2016. – 324с.

28. Наукові засади захисту населення і територій від наслідків лісових пожеж з радіаційно небезпечними факторами: Монографія / С.І. Азаров, С.А. Єременко, В.Л.Сидоренко, О.М. Смірнова, М.В. Білошицький, Є.А. Власенко, А.В. Пруський, Ю.П. Серета; за заг. ред. П.Б. Волянського. - К.: ТОВ "Інтердрук", 2016.-203 с.

29. Організація цивільного захисту під час реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Практичний порадник. (Видання друге, доповнене)/ О.Я. Лещенко, В.М. Михайлов, Н.М. Романюк, В.О. Скакун; за заг. редакцією М.О. Маюрова, П.Б. Волянського. Київ: ІДУЦЗ, 2017 - 127 с.

30. Посібник з практичного застосування ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою /Білошицький М.В., Скоробагатько Т.М., Кравченко Н.В. /Семичаєвський С.В. (керівник розробки). - Київ: УкрНДІЦ, 2018. - 198 с.

31. Русаловський А.В., Вендичанський В.Н. Цивільний захист: Навч. Посібн./За наук.ред. Запорожця О.І., – Київ: АМУ, 2008, – 250с.

32. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник.– Київ. Знання-Прес, 2007.– 487 с.

33. Сусло С.Т., Заплатинський В.М., Харамда Г.М. Цивільний захист: Навч. посібник/ За ред. проф. М.О. Біляковича.– Київ:Арістей, 2007.– 386 с.

34. Техногенно-екологічні наслідки Чорнобильської катастрофи: монографія / С.І. Азаров, С.А. Єременко, В.Л. Сидоренко, М.В. Білошицький, Є.А. Власенко, А.В. Пруський, В.О. Тищенко; за заг. ред. П.Б. Волянського. Київ, 2019. 455 с. іл.

35. Цивільний захист і охорона праці в галузі : навч. посіб. / С.О. Ковжого, С.А. Тузіков, Є.С. Карманний, А.П. Зенін. – Х. : Прав, 2013. – 192 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://geneva.mfa.gov.ua/ua> - Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві.
2. <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm> - Міжнародна організація праці.
3. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державної служби України з питань праці (Держпраці).
4. <http://www.mns.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС)

5. <http://www.social.org.ua/bibliotek> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.
6. <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>- Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України.
7. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України
8. <http://www.nplu.kiev.ua> – Національна Парламентська бібліотека України /
9. <http://www.ulde.kiev.ua/news.php> – Центр розвитку українського законодавства